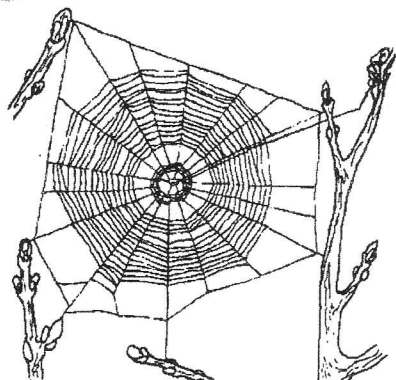

Boswriemels²

Najaarsproject 2010 van het IVN Veldhoven/Vessem.

Doel.

Wat is er nu leuker, spannender en soms ook enger dan op zoek te gaan naar al die wriemelende diertjes, die je overal in struiken, op planten, in de lucht, op en in de bodem kunt vinden. We willen de kinderen laten speuren naar insecten, spinnen en andere wriemelende dieren en deze wriemels eens rustig laten bekijken.

Uitwerking.

Zoek in een bos een enigszins rechthoekig bosperceel en kies langs de paden vier geschikte plekken uit om een post in te richten (bijvoorbeeld op de hoekpunten).

U kunt dit project uitvoeren in een door u gekozen bos in onze omgeving, b.v. in de Sprankelsche bossen, bij de Vlasroot, in De Molenvelden, de bossen bij Oerle of in de bossen bij het Groot Meer.

Postentocht.

Verdeel de klas in vier groepen. Elk groepje kinderen start bij een van de posten en loopt, al dan niet begeleid door een ouder, van post naar post. Op elke post is een schoolgids aanwezig, die samen met een groepje kinderen op zoek gaat naar de verschillende wriemels. Reken per post op zo'n 15 minuten.

De posten van het onderbouwproject.

Post 1: De lakenpost.

In bomen en struiken zitten veel meer insecten dan wij vaak denken. Leg een laken onder een boom of grote struik (vooral in eiken zitten veel insecten) en schud eens aan de takken. Dit kan heel goed m.b.v. een lange stok, die je in het bos zoekt. Bij gebruik van een lange stok voorkom je, dat iemand teken of andere insecten op het hoofd of lijf krijgt.

Allerlei verschillende insecten zullen op het laken vallen. Bekijk ze zo, doe ze in een leeg jampotje om ze daarna te kunnen bekijken of gebruik loeps, die je op een plankje zet.

Verwonder je over de vele vormen en kleuren, die insecten kunnen hebben. Hoe zien ze er uit, hoeveel pootjes hebben ze, waar zit hun kop.

Laat de insecten na afloop weer vrij.

Post 2: Bodemmonsters

Laat de kinderen op de bodem zoeken naar bodemdieren. Heel geschikt voor dit doel is een plek in het bos met veel bladeren / humus op de grond.

Doe de gevonden insecten in een jampotje of loeppotje en bewonder deze bodemmonsters.

Hoeveel poten hebben ze, hoe bewegen ze zich, zijn ze groot of klein?

Zet alle gevangen bodemmonsters weer terug.

Post 3: Acht-poters en hun kunstwerken.

In een bos is altijd wel een plek te vinden, waar diverse spinnen zitten. Spinnen maken een web om insecten te vangen om deze vervolgens op te kunnen eten. Zo'n web is een kunstwerk om te zien; het leuke is ook, dat niet iedere spin een zelfde web maakt.

Laat de kinderen spinnen zoeken en verwonder je met hen over de vele soorten spinnen: groot, klein, dik, dun, korte of juist lange poten, met of zonder kruis op hun lijf.

Laat de kinderen zoveel mogelijk verschillende soorten webben zoeken en bewonder deze kunstwerkjes met hen.

Tip: vul op school de plantenspuit met water. Door in het bos op een web een waternevel te spuiten kun je zo'n web mooi zichtbaar maken.

Laat de webben zoveel mogelijk intact en zet de eventueel gevangen spinnen weer terug op hun stekje.

Post 4: echte wriemels

Afhankelijk van het gebied, dat uitgekozen is kun je op deze post diverse andere insecten bekijken en bewonderen.

Voorbeelden:

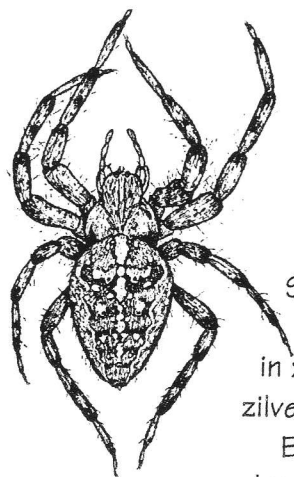
- in een weiland of strook gras: regenwormen (eventueel elders vangen). Verzamel ze in potjes, laat ze op een doek o.i.d. kruipen, hoe doen ze dat, hebben ze poten, bekijk de vele segmenten, laat de kinderen er één in de hand nemen.
- op een open, droge plek: sprinkhanen. Deze zie je bijna niet vanwege hun schutkleur en waarom zou je grote en kleine sprinkhanen hebben, bekijk hun poten. Wees voorzichtig: sprinkhanen verliezen gemakkelijk een poot, vang ze zelf in een potje of buisje.
- gallen: bekijk waar ze zitten, hoe zien ze er uit, snijd er één open.
- vraat- en andere sporen van insecten op bladeren, aan bomen (denk b.v. aan de bladmineerder, bladrollers)
- verstopplaatsen van insecten en wat andere dieren doen om ze toch te vinden; denk aan spechten (spechtensmidse), mezen (altijd druk op zoek naar insecten overal op, onder en tussen bladeren)
- mierennest: bekijk eens van een afstandje alle activiteit in en rond zo'n nest: zit er wel eens één stil, wat sjouwen ze naar hun nest, waar lopen hun "autobanen", bekijk een mier onder een loep.
- lieveheersbeestjes: tel het aantal stippen, hoeveel verschillende kleuren schilden kun je vinden, kijk eens of je hun "vliegvlugels" ook kunt zien.

Benodigd materiaal.

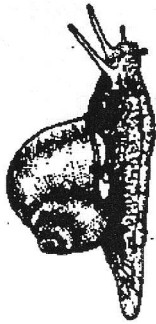
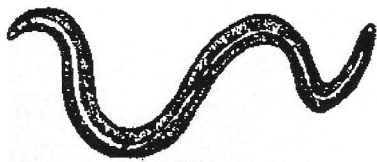
In de IVN-kist voor groep 1-4 zitten:

- laken, plankjes, loepen, plantenspuit (zelf te vullen met water), jampotjes (eventueel extra ook door kinderen mee te nemen)

Zelf zorgen voor een lange stok; in het bos zoeken of meenemen van thuis. Geschikt zijn onder meer uitschuifbare stokken van ramenwassers en oude vishengels.

Spinnetje zit te dromen
onder de hoge bomen
in zijn web van glinsterglas,
zilveren draadjes kris en kras.
En een vlieg komt kijken,
langs zijn draadjes strijken.
O, wat rent de spin nu vlug!
Spikkelkruisje op zijn rug.
Spinnetje in het webje
vliegje, vliegje, ik heb je!

Werkblad dieren

Naam:

Als je zo'n dier vindt: zet er een kruisje bij.

